

NEWSLETTER

Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci

Aktualne informacje – styczeń-marzec 2024

[Serdecznie Państwa zapraszamy na Oficjalny Profil Facebook Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci](#)

[Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy najserdeczniejsze życzenia](#)

[XII Ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci
12-14.09.2024 r – Olsztyn](#)

[Symposium „GASTROENTEROLOGIA W PIGUŁCE. CO MUSISZ WIEDZIEĆ PRZED EGZAMINEM”
13.04.2024r – Warszawa](#)

[III Szkoła Zimowa PTGH i ŻD
8-10 marca 2024 – Kazimierz Dolny](#)

[Serdecznie zapraszamy do zapisu na
IX Małopolskie Dni Gastroenterologii Dziecięcej, które odbędą się w Krakowie 05-06.04.2024](#)

[ESPGHAN – Porto Group](#)

[2-tomowa monografia pt. Hepatologia](#)

[IX Małopolskie Dni Gastrologii Dziecięcej
Kraków, 05-06.04.2024](#)

[Konferencja „Hepatologia dziecięca przez przypadki”](#)

[Nowa strona www Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition](#)

Wykaz wydarzeń naukowych i dydaktycznych

[Konferencje i szkolenia w Polsce](#)

[Konferencje i szkolenia na świecie](#)

Przegląd najważniejszych publikacji naukowych

Omalizumab w alergii pokarmowej

Randomizowane, kontrolowane placebo badanie omalizumabu, przeciwciała wiążącego się z immunoglobuliną E, u 177 pacjentów pediatrycznych (w wieku co najmniej 1 roku) wykazało jego skuteczność w zmniejszaniu objawów alergii pokarmowej (omalizumab 67% vs. placebo 7%).

[Wood i wsp. Omalizumab for the Treatment of Multiple Food Allergies. NEJM 2024.](#)

Dupilumab skuteczny w eozynofilowym zapaleniu przełyku u młodzieży i dorosłych

Dupilumab, antagonist receptoru dla interleukiny 4, okazał się być skuteczny w leczeniu eozynofilowego zapalenia przełyku u młodzieży i dorosłych. Punktem końcowym była liczba eozynofili w polu widzenia HPF nie większa niż 6. Wśród pacjentów wcześniej stosujących miejscowe glikokortykosteroidy punkt końcowy został osiągnięty przez 52% (dupilumab) vs. 0% (placebo).

[Bredenoord i wsp. Dupilumab demonstrated efficacy and was well tolerated regardless of prior use of swallowed topical corticosteroids in adolescent and adult patients with eosinophilic oesophagitis: a subgroup analysis of the phase 3 LIBERTY EoE TREET study. Gut 2024.](#)

Dieta w wieku jednego roku jest związana z ryzykiem rozwoju nieswoistych zapaleń jelit

Przeprowadzone w krajach nordyckich badanie obejmujące okres obserwacyjny o łącznej długości ponad miliona osobolat wykazało, że niezdrowa dieta w dzieciństwie była związana ze zwiększonym ryzykiem rozwoju nieswoistych zapaleń jelit (NZJ). Duże spożycie ryb w wieku jednego roku było związane z mniejszym ryzykiem rozpoznania wrzodziejącego zapalenia jelita grubego (skorygowany HR=0.46, 95%CI 0.21-0.99). Podobnie, większe spożycie warzyw i mniejsze spożycie napojów słodzonych cukrem były związane z mniejszym ryzykiem NZJ. Autorzy podkreślili, że dieta w wieku trzech lat nie była związana z ryzykiem rozwoju NZJ.

[Guo i wsp. Early-life diet and risk of inflammatory bowel disease: a pooled study in two Scandinavian birth cohorts. Gut 2024.](#)

Możliwość różnej skuteczności błonnika w zespole jelita nadwrażliwego zależnie od płci

Badanie randomizowane przeprowadzone w Stanach Zjednoczonych u 88 dzieci z czynnościowymi bólami brzucha wykazało, że suplementacja błonnika z babki jajowatej zmniejszyła liczbę epizodów bólu brzucha u chłopców, ale nie u dziewcząt. Podobnie, w badaniu obserwacyjnym obejmującym 209 dzieci, ilość spożywanego błonnika korelowała ujemnie z istotnością bólu wyłącznie u chłopców. Najnowsze wytyczne ESPGHAN (styczeń 2024) zalecają prebiotyk taki jak badany w powyższej pracy jedynie w zespole jelita nadwrażliwego i uznają, że brakuje podstaw dla zalecenia stosowania prebiotyków w innych wskazaniach.

[So i wsp. Sex-Dependent Efficacy of Dietary Fiber in Pediatric Functional Abdominal Pain. Gastroenterology 2024.](#)

[Indrio i wsp. Prebiotics in the management of pediatric gastrointestinal disorders: Position paper of the ESPGHAN](#)

[special interest group on gut microbiota and modifications. JPGN 2024.](#)

ALT: normy i wykorzystanie

Przedstawiono propozycję nowych, mniej czułych norm ALT dla dzieci, opartych o dane uwzględniające częstsze występowanie otyłości: 24-29 U/L u dziewcząt, 29-32 U/L u chłopców, zależnie od wieku. Równolegle ukazała się praca wykazująca wzrost częstości oznaczania ALT oraz przyczyny nieprawidłowych wyników. Co ciekawe, w ostatnim kwartale nowe normy ALT zaproponowano również u osób dorosłych.

[Aitokari i wsp. Alanine aminotransferase cutoffs for the pediatric fatty liver disease: Major impact of the reference population. JPGN 2024.](#) oraz [Aitokari i wsp. Measurement practices of alanine aminotransferase in children: Temporal changes and etiology for increased values. JPGN 2024.](#)

[Tan i wsp. Upper limit of normal ALT levels in health and metabolic diseases: Pooled analysis of 423,355 individuals with bootstrap modelling. AP&T 2024.](#)

Aktualizacje nazewnictwa

Nowe stanowisko ESPGHAN, EASL i innych towarzystw naukowych zaleca używanie nazwy MASLD (choroby tłuszczeniowej wątroby związanej z dysfunkcją metaboliczną) w miejsce NAFLD. Jednocześnie eksperci podkreślili odmienności choroby w wieku dziecięcym.

W innym artykule zaproponowano nowy termin dla określenia chorób dróg żółciowych u pacjentów z mukowiscydozą (odnośnik).

[ESPGAN. Paediatric steatotic liver disease has unique characteristics: A multisociety statement endorsing the new nomenclature. JPGN 2024.](#)

[Bodewes i wsp. Towards a Standardized Classification of the Hepatobiliary Manifestations in Cystic Fibrosis \(CFHBI\): A Joint ESPGHAN/NASPGHAN Position Paper. JPGN 2024.](#)

Rozpoznawanie atrezji dróg żółciowych w Europie: potrzeba przyspieszenia

Średni wiek przy przekazaniu niemowlęcia z atrezią dróg żółciowych do ośrodka trzeciego stopnia referencji w Europie wynosił 55 dni (rozstęp międzykwartylowy 48-60 dni; na podstawie 636 przypadków). W ostatnich kilkunastu latach nie odnotowano w tym zakresie poprawy.

[Lacaille i wsp. Awareness, referral and age at Kasai surgery for biliary atresia in Europe: A survey of the Quality-of-Care Task Force of ESPGHAN. JPGN 2024.](#)

Korzyści z wczesnego leczenia biologicznego choroby Leśniowskiego-Crohna

Wczesne włączenie leczenia biologicznego w chorobie Leśniowskiego-Crohna u dorosłych i dzieci (n=34.376) było związane z umiarkowanym zmniejszeniem ryzyka konieczności wykonania zabiegu chirurgicznego w okresie dekady (18% przy włączeniu do 3 miesiąca wobec 31% przy włączeniu po 2-3 latach od rozpoznania). Wyniki te są również zgodne z niedawno opublikowanym brytyjskim badaniem PROFILE, gdzie wczesne włączenie leczenia biologicznego zmniejszało potrzebę steroidoterapii (przy protokole

zakładającym łatwe ich włączenie) i ryzyko zabiegu chirurgicznego w pierwszym roku leczenia.

[Lujan i wsp. Early Initiation of Biologics and Disease Outcomes in Adults and Children With Inflammatory Bowel Diseases: Results From the Epidemiology Group of the Nationwide Israeli Inflammatory Bowel Disease Research Nucleus Cohort. Gastroenterology 2024.](#)

[Noor i wsp. A biomarker-stratified comparison of top-down versus accelerated step-up treatment strategies for patients with newly diagnosed Crohn's disease \(PROFILE\): a multicentre, open-label randomised controlled trial. Lancet Gastro & Hep 2024.](#)

ESPGHAN przedstawiło przegląd systematyczny i zalecenia dotyczące diety bezglutenowej.

W wytycznych poruszono takie tematy, jak higiena przygotowywania posiłków, korzystanie z restauracji, użycie materiałów zawierających gluten przy pracach technicznych w szkole, bezpieczeństwo kosmetyków, suplementów diety, poprawa wartości odżywczej diety bezglutenowej, kompetencje lekarza i dietetyka w przekazywaniu informacji przy nowym rozpoznaniu celiakii, a także maksymalizacja przestrzegania diety przez młodzież.

[Luque i wsp. Gluten-free diet for pediatric patients with coeliac disease: A position paper from the ESPGHAN gastroenterology committee, special interest group in coeliac disease. JPGN 2024.](#)

Zastosowanie wedolizumabu lub ustekinumabu z inhibitorem TNF-alfa

Badania przeprowadzone w Instytucie-Pomniku Centrum Zdrowia Dziecka wykazały, że zastosowanie inhibitora TNF-alfa w połączeniu z wedolizumabem lub ustekinumabem (podwójna terapia biologiczna) może być użyteczną opcją u pacjentów z ciężkim przebiegiem choroby. Z kolei w Stanach Zjednoczonych wykazano podobną skuteczność wedolizumabu i ustekinumabu we wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego przy nieskuteczności leków biologicznych działających na TNF.

[Wlazio i wsp. Combination biologic therapy in pediatric inflammatory bowel disease: Safety and efficacy over a minimum 12-month follow-up period. JPGN 2024.](#)

[Patel i wsp. Real-world effectiveness of ustekinumab and vedolizumab in TNF-exposed pediatric patients with ulcerative colitis. JPGN 2024.](#)

Przezskórna stymulacja elektryczna w zaburzeniach czynnościowych

Dane z rejestru obejmującego 292 dzieci (mediana wieku 16 lat) z zaburzeniami czynnościowymi przewodu pokarmowego, głównie dyspepsją czynnościową i nudnościami opornymi na leczenie farmakologiczne, sugerują istotne korzyści

z zastosowania neuromodulacji przezskórnej PENFS. Zastosowanie przezskórnej stymulacji elektrycznej w okolicy ucha pozwala oddziaływać między innymi na nerw błędny, co do tej pory próbowano wykorzystywać także w nieswoistych zapaleniach jelit.

[Chogle i wsp. A multicenter registry study on percutaneous electrical nerve field stimulation for pediatric disorders of gut-brain interaction. JPGN 2024.](#)

Związek pomiędzy wczesnymi wykładnikami apetytu a zaburzeniami odżywiania

Dwie kohorty obejmujące łącznie ponad 3670 uczestników wykazały, że silniejsze wykładniki apetytu we wczesnym dzieciństwie były umiarkowanie powiązane z występowaniem objawów zaburzeń odżywiania w wieku nastoletnim. Odwrotne zależności zaobserwowano u młodzieży, która we wczesnym dzieciństwie łatwiej osiągała sytość i spożywała posiłki wolniej.

[Derks i wsp. Early childhood appetitive traits and eating disorder symptoms in adolescence: a 10-year longitudinal follow-up study in the Netherlands and the UK. Lancet Child & Adolescent Health 2024.](#)

Efekt nocebo częściową przyczyną objawów nieceliakalnej nadwrażliwości na gluten?

Przeprowadzono badanie randomizowane z podwójnie ślepą próbą, w którym pacjenci z nieceliakalną nadwrażliwością na gluten spożywali chleb owsiany zawierający lub nie zawierający glutenu, a nadto otrzymywali informację o zawartości glutenu w chlebie, która mogła być zgodna lub niezgodna ze stanem faktycznym. Związek między otrzymaniem przez pacjenta informacji o obecności glutenu a zgłaszaną intensywnością objawów był silniejszy niż między objawami a realną zawartością glutenu.

[De Graaf i wsp. The effect of expectancy versus actual gluten intake on gastrointestinal and extra-intestinal symptoms in non-coeliac gluten sensitivity: a randomised, double-blind, placebo-controlled, international, multicentre study. Lancet Gastro & Hep 2024.](#)

Wprowadzanie potencjalnie alergizujących pokarmów w pierwszym roku życia

Badacze ze Szwecji stwierdzili, że po zmianie wytycznych wskutek której podkreślono możliwość wczesnego wprowadzania do diety potencjalnie alergizujących pokarmów (orzechów, nasion roślin strączkowych), nastąpiła istotna zmiana w postępowaniu rodziców. Jednocześnie nie odnotowano zmian w występowaniu zapalenia skóry lub swoistych przeciwciał IgE. Analizy objęły 3686 dzieci.

[Österlund i wsp. Revised Swedish infant feeding guidelines are associated with earlier introduction of allergenic foods. Journal of Allergy and Clinical Immunology 2024.](#)

KONTAKT:

Polskie Towarzystwo Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci

al. Dzieci Polskich 20

04-730 Warszawa

mail: Oddzial.Gastrologia@IPCZD.PL

tel.: 22 815 73 84

www.ptghizd.pl